

ובאמת אין כאן שאלה, דבסוף לקו"ש משפטים נדפס
השמטה להליקוט וז"ל: "אבל כמובן שאינו דומה לקבלת
מלכותו של בני...". ועפ"ז לכאורה יש לפרש שני ענינים
בקבלת מלכותו ית', א. כדי שהמצווה יעשה המצות, עליו לקבל
מרות המצווה שאם לאו למה לי' לקיים המצווה, (וזה שייך בכל
מצוה כולל כמובן גם בשבע מצוות ב"נ). ב. כשהמצווה מניח
עצמו להמצווה. אזי המצווה (הקב"ה) נותן את עצמו בהמצווה,
כדי שיהי' צוותא וחיבור, וזה שייך רק באלו שה' רוצה
שיחבר אתו (ישראל ולא אוה"ע) ועצ"ב.

יוסף נמס

ג. בגליון האחרון (כח) סי"ח, מבאר הרב ש.ג.ו. מה
ששאלתי בגליון שלפנ"ז בענין מה שמציין במכתב הנדפס
בלקו"ש חכ"א בענין מדריגות בשינה לד"ה ואת האלף שלכאורה
לא נתבאר שם ענין המדריגות בשינה.

והנה אף שדבריו נכונים לכשעצמם, אמנם המעיין במכתב
שבלקו"ש שם (ע' 372) "אפילו אצל אלו שישנים בגלותא,
באיזה מדריגה של שינה שתהי', שהרי לא חילק הכתוב בזה",
יראה שמוכח מתוכו כי הכוונה היא לומר שלבם של ישראל ער
אפילו בדרגא הכי נמוכה של שינה, וא"כ איך יתאים לפרש
למקום כזה שבו מבואר להיפך (לפי פירוש הרב הנ"ל),
שאחר שהיו כמה קיצים, היינו שכבר הייתה התנוצצות הגאולה
כמה פעמים, הרי אין השינה עמוקה כ"כ. ובגליון הנ"ל רציתי
לומר שאחר שעובר קץ ולא באה הגאולה ה"ז מורה על תוקף
השינה, אבל הוא דוחק גדול כמ"ש שם וכמ"ש הרב הנ"ל. ובאתי
רק להעיר.

הרב משה ישראלי

- ברוקלין נ.י. -

נ ג ל ה

ד. בטור סימן תכ"ט סעיף א' כותב "תניא שואלין ודורשין
בהל' פסח קודם הפסח שלשים יום".

והנה הב"י שואל ע"ז דהלא הגמ' (מגילה לב, א) אומרת
שמה תיקן להם לישראל שיהיו שואלין ודורשין בהלכות פסח
בפסח הלכות עצרת כעצרת הלכות חג בחג. ומדוע הטור פוסק
ל' יום לפני החג?

ומתוך ע"ז ג' תירוצים: א) שבאמת צריך לדרוש הלכות
החג בחג ומ"ש ל' יום לפני החג, הכוונה דאם באים שני בני

אדם לשאול בתוך ל' יום הרי שזה ששאל כענין קודם, והיינו זה ששאל בהלכות פסח קודם.

[מאמר המוסגר: משמע מזה שאין זה מדובר דוקא כאם באו שניהם כא', אלא אפילו באם א' בא לפני השואל בהלכות פסח, ואחריו בא השואל בהלכות פסח, השני קודם כיון שהוא שואל כענין ויש לעיין בזה.]

משא"כ מ"ש דצריך לדרוש הלכות החג בחג היינו שבדוקא צריך לדרוש בזה ולא רק אם באים לשאלו.

ת"י (ב) מ"ש שצריך לדרוש לפני פסח ל' יום היינו כפרטי הדינים. אבל מ"מ גם בפסח עצמו צריך לדרוש, א' בטעמים של ההלכות, ב' בהלכות הנוגעות ליו"ט.

[וי"ל שמה שמוסיף את הענין הב' שצריך ללמד לא רק הטעמים של ההלכות אלא גם הלכות הנוגעות ליו"ט. זהו משום שאם דורש בטעמים בלבד א"כ אי"ז מתאים עם הלשון בגמ' הלכות חג בחג - ועיין בקונטרס אחרון סימן תקכ"ט הל' י' כדלקמן.]

ת"י (ג) שהגמ' פ"ק דע"ז אומרת שצריך ל' יום לפני החג כדי לבדוק הקרבן ממום ולכן צריך לדרוש בזה ל' יום קודם, וע"ז מוסיף שאף שכעת אין קרבן עכ"ז תקנה לא זזה ממקומה.

ובנוגע למ"ש הלכות פסח בפסח אינו כותב ע"ז בפירוש בת"י זה, ואכ"מ.

והנה אדמוה"ז מזכיר את ב' התירוצים האחרונים בלבד. דהת"י הג' קאי בזמן שהל' ביהמק"ד קיים, והת"י הב' זהו אחר חורבן הבית, אבל את הת"י הא' אינו מזכירו כלל.

והנה בציונים לשו"ע מציין (ציון ו') לב"מ צז, א, וכן לירושלמי פ"ק דפסחים - ב, ב. -

ולכאורה אינו מוכן דהלא שם מדובר כהת"י הא' שאין אדמוה"ז מזכירו כלל, דהנה בב"מ (שם) איתא וז"ל: "ולא היא איהו שאיל להו כיומא דכלה" וע"ז הרש"י בד"ה כיומא דכלה מביא "כשדורשין לפני הרגל בהלכות הרגל, דלא מצי לאשתמוטי למילתא אחריתא".

וכן בירושלמי שם מביא שואלין בהלכות פסח כפסח וכו'. בבית וועד שואלין קודם לשלשים יום. ובקרבן העדה ד"ת שואלין קודם לשלשים יום מפרש שזהו כששני תלמידים באים לשאול, שעונים תחילה לשואל כענין בהל' פסח.

ולכאורה ה"ל צ"ל הציון לב"י בת"י הב'?

ואפ"ל שמשם רואים שגם אחר חורבן הבית גם שואלין

בהלכות החג. ובפרט שהלשון בגמ' שם ביומא דכלה ולא ביומי, דלא נחת לפרטים. אלא באופן כללי רואים שגם אחר החורבן שואלים כנ"ל.

* * *

אחר כ"ז צ"ל דבסעיף ד' כותב "ועכשיו אין נוהגין לדרוש הלכות בחג עצמו (לפי שהכל כתוב בספר) אלא דורשין באגדה מענינו של יום כמו שיתבאר בסימן תקכ"ט.

ובסימן תקכ"ט סעיף י' מביא בקונטרס אחרון "ודורשין באגדה כו" דבגמ' דמגילה כתוב הלכות החג בחג, והיינו שלומדים הלכות ולא הגדה וע"ז מחלק בין קודם הסעודה ובין לאחר הסעודה שקודם הסעודה מלמדים הלכות, אבל לאחר הסעודה דורשין באגדה.

וצ"ל דממ"נ אם הכל כתוב בספר מדוע צריך ללמד ההלכות לפני הסעודה, ואם בכל זאת גם אם כתוב בספר מ"מ צריך ללמד ההלכות מדוע בסעיף ד' כותב שעכשיו אין נוהגין לדרוש הלכות בחג עצמו (לפי שהכל כתוב בספר) וצ"ע.

שאל משה אליטוב

- תות"ל 885 -

ה. בהנ"ל י"ל דהפ"א בקו"א הוא מדוע דורשין באגדה הא בגמ' איתא שדורשין בהלכה וע"ז מחלק בין לפני הסעודה ואחרי', וכ"ז בזמן הגמ' אבל עכשיו שהכל כתוב בספר (וכמ"ש בס"י תכ"ט) דורשין רק באגדה ופשוט.

הרב י.מ.נר.

- ברוקלין נ.י. -

ו. בגליון הקודם כח (רכז) כתבתי שבנפלה הטלית מעליו אפ"י נשאר עליו טלית קטן לא מהני וצריך לחזור ולברך וכ"כ בשו"ת אמרי יושר ח"ב וכל זה הוא לדעת הב"ח והמ"א דמה שחילק המהר"ח אור זרוע (דרשות פ' שלח הובא במהר"ל (שו"ת החדשות סי' ד' אות ג', סי' ה' אות ג'.)) בין נשאר עליו ט"ק ללא נשאר עליו ט"ק הוא דוקא בהסיר סתמא וכן פסק רבינו הזקן בשולחנו אבל בסידורו פסק דאפ"י פשטה על דעת שלא לחזור וללבשה לאלתר א"צ לחזור ולברך ולפ"ז נראה דה"ה בנפלה אם נשאר עליו טלית קטן א"צ לחזור ולברך.

ומענין לענין באותו ענין, יש להעיר על מה שבסידורים החדשים (כן הוא בהוצאת תשל"ט) "תקנו" במקום הדס (בקריאה לת"צ) בפתח תחת הד' עשו קמץ תחת הד', אף שכן הוא לפי כל